

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВСП «ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ЕКОНОМІКИ, ПРАВА ТА
ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ЗУНУ»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ВСП «ФКЕПІТ ЗУНУ»

Василь МАРТИНЮК

«15» серпня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
з дисципліни '
«ПОЛІТОЛОГІЯ»

Освітньо-професійний ступінь – фаховий молодший бакалавр

Галузь знань: *05 Соціальні та поведінкові науки*

Спеціальність: *053 Психологія*

Освітньо-професійна програма: *«Психологія»*

Циклова комісія суспільних та психологічних дисциплін

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год)	Практичні семінарські	Самостійна робота	Всього годин	Екзамен / залік
Денна	II	4	15	15	90	120	Залік

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки фахового молодшого бакалавра галузі знань: 05 *Соціальні та поведінкові науки*, спеціальності 053 *Психологія* затвердженої Педагогічною радою ВСП «ФКЕПІТ ЗУНУ» «15» серпня 2022 р.

Робоча програма складена викладачем Томаховим В.Я.

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії суспільних та психологічних дисциплін

Протокол № 1 від «28» 08 20 23 р.

Голова циклової комісії

Галина ДУРДАС

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ “ПОЛІТОЛОГІЯ”

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, освітньо-кваліфікаційний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Змістових модулів - 5	Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки	Нормативна (за вибором)
	Спеціальність: 053 Психологія Освітньо – професійна програма «Психологія» Освітньо-кваліфікаційний ступінь: «Фаховий молодший бакалавр»	Рік підготовки: 2-й
Семестр: 4-й		
Лекції: 15 год.		
Практичні: 15 год.		
Самостійна робота: 90 год.		
Вид контролю: залік		
Загальний обсяг – 120 год.		

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета: вивчення сутності, історії та теоретичних засад політичної сфери суспільного життя, методології діяльності і поведінки основних суб'єктів політики для підготовки політично грамотних менеджерів. Виробити вміння давати принципову характеристику політичним вченням та політико-ідеологічним доктринам, мати уявлення про сутність політичного життя, політичних відносин і процесів, суб'єкти і об'єкти політики, знати політичні права людини і громадянина, суть і значення політичних систем і режимів, уявлення про процеси міжнародного політичного життя, статус і роль України в сучасному політичному світі, володіти навичками політичної культури. Вміти застосовувати політологічні знання в професійній діяльності менеджера.

Завдання: сформувати у студентів на основі теоретичного матеріалу, поданого на лекціях та в процесі самостійного освоєння програмного матеріалу, глибоке розуміння основних закономірностей та перспектив розвитку політичної сфери суспільного життя, сформувати демократичні засади політичної свідомості та політичної культури, виробити навички політичної участі студентської молоді та молодих спеціалістів у формуванні та функціонуванні громадянського суспільства, української держави, а також формувати українські патріотичні настанови та виробити готовність у молодого покоління відстоювати національні потреби й інтереси.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Політологія» студент повинен

знати :

- Об'єкт, предмет і методи політології, її понятійно-категоріальний апарат.
- Історію розвитку світової та вітчизняної політичної думки.
- Суб'єкти, об'єкти і функції політики, особливості її взаємодії з іншими сферами життя суспільства.
- Суб'єкти, об'єкти та засоби політичної влади, способи її легітимації та умови ефективності.

- Конституційні політичні права та свободи людини та громадянина, їх реалізацію в процесі політичної діяльності та взаємодії.
- Структуру та функції політичної системи, моделі її взаємодії з правовою та іншими суспільними системами. Поняття та різновиди політичних реформ та революцій.
- Сутність, основні ознаки та функції держави як головного інституту політичної системи суспільства. Форми державного правління та устрою. Поняття правової та соціальної держави. Актуальні проблеми українського державотворення.
- Сутність та функції політичних партій, громадських організацій та рухів, види партійних систем.
- Громадянське суспільство, умови його формування та принципи функціонування.
- Сутність та критерії типології політичних режимів, їх роль у функціонуванні суспільства та держави.
- Демократію, її історичні форми та теоретичні моделі. Виборчі системи та парламентаризм. Поширення демократії в світі. Поняття та умови функціонування публічної політики.
- Політичні еліти та політичне лідерство в умовах демократії.
- Поняття нації, національних меншин та етнополітики. Державної етнополітики в умовах народовладдя.
- Демократичні засади зовнішньої політики та міжнародних відносин. Світові та європейські міжнародні організації, місце та роль України в їх структурі.
- Світові політико-ідеологічні доктрини та рухи. Ідеологічний плюралізм як принцип демократії.
- Сутність політичної культури та політичної соціалізації. Особливості української політичної культури на перехідному етапі розвитку суспільства.
- Основи політичного менеджменту та маркетингу, сучасні політичні технології.

вміти:

- Використовувати політологічні знання для аналізу розстановки політичних сил та оцінки політичних процесів, їх впливу на правову систему суспільства.
- Розпізнавати сутнісні риси політичної влади, умови її легітимності та ефективного функціонування.
- Відстоювати та реалізувати політичні права і свободи людини і громадянина.
- Формувати активну життєву позицію, вміння її відстоювати за допомогою політичних засобів;
- Орієнтуватися в проблемах форми державного правління та устрою.
- Брати свідому участь у виборах органів державної влади та місцевого самоврядування.
- Об'єднувати зусилля з іншими громадянами задля досягнення політичної мети.
- Проявляти лідерські якості та підпорядковуватися колективним рішенням в рамках існуючого законодавства.
- Орієнтуватися у міжнародному політичному житті, його правового забезпечення.
- Мати здатність адаптуватися до нових політичних реалій та приймати обґрунтовані рішення
- Вносити посильний внесок у гармонізацію людських, міжнаціональних та міждержавних відносин.
- Утверджувати в суспільному житті засади демократії та публічної політики.

Процес вивчення навчальної дисципліни спрямований на формування елементів наступних компетентностей:

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Програмні результати навчання:

ПРН6. Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефахівців.

ПРН7. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника .

ПРН12. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Політологія» ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Політична система суспільства.

Тема 1. Політологія як наука. Поняття політики та політичної діяльності.

Поняття політики, причини та умови формування політичної сфери суспільного життя. Особливі, структура та функції політики, способи її типології.

Виникнення політології та етапи її формування. Сучасний розвиток політології у світі та Україні. Основні категорії політології. Її об'єкт, предмет, методи дослідження. Система політичних наук. Зв'язок політології з іншими суспільними науками. Структура та функції політології, її роль у забезпеченні суспільного прогресу.

Конституційні політичні права та свободи громадянина. Поняття політичної діяльності, її сутність, мотиви та засоби. Аспекти, рівні та форми політичної діяльності. Політична взаємодія та політичні відносини. Типологія політичної діяльності. Поняття та основні складові політичного процесу. Участь студентської молоді та інших категорій населення у політичному житті України.

Тема 2. Історія світової та вітчизняної політичної думки

Витоки та основні етапи зарубіжної політичної думки. Політичні погляди стародавнього Сходу. Політична думка Стародавньої Греції та Стародавнього Риму. Політико-релігійні погляди Середньовіччя. Політичні вчення епохи відродження та реформації. Н. Макіавеллі – фундатор світської політичної науки. Політична думка Нового часу.

Формування політичної думки в княжу добу історії України. Політичні ідеї періоду козаччини та гетьманської держави. Національне відродження і розвиток української політичної думки в ХІХ – початку ХХ ст. Українська політична думка після національно-визвольної революції 1917–1921 рр.

Тема 3. Політична система суспільства, місце і роль у ній держави.

Влада як суспільний феномен. Суб'єкти, об'єкти, джерела та ресурси політичної влади, методи її реалізації. Поняття та способи легітимації політичної влади.

Поняття політичної системи, її структура та функції. Концепції політичної системи Д. Істона, Г. Алмонда та К. Дойча. Політичні інститути, їх різновиди та роль в політичній системі суспільства. Теоретичні засади взаємодії політичної системи із середовищем. Політична система і соціальна системи суспільства). Типологія політичних систем. Політична система сучасної України, проблеми її функціонування та реформування.

Поняття держави. Структура держави, її функції в політичній системі суспільства. Поняття «мінімальної держави». Різновиди форм держави. Правова, демократична та соціальна держава. Взаємодія державних органів та органів територіального та місцевого самоврядування. Україна як парламентсько-президентська республіка. Децентралізація держави – актуальна проблема реформування української державності.

Тема 4. Громадянське суспільство. Політичні партії, громадські об'єднання та рухи.

Поняття, основні принципи та інститути громадянського суспільства. Роль громадянського суспільства у становленні, підтримці та розвитку демократії та публічної політики. Нові форми громадянського суспільства, які появились під час Революції гідності. Роль соціальних мереж у функціонуванні регіонального та загальнонаціонального громадянського суспільства.

Партія як політичний інститут, її особливості у порівнянні з державою. Типологія політичних партій. Особливості сучасних політичних партій. Поняття європейської політичної партії. Політичні партії в сучасній Україні, їх різновиди та роль в політичному житті суспільства та держави. Партійні системи та їх типологія.

Поняття та різновиди громадських об'єднань та суспільних рухів, правові засади їх діяльності. Взаємодія громадських об'єднань з партіями та державними органами.

Тема 5. Політична еліта та політичне лідерство.

Поняття та сучасні концепції політичної еліти. Структура та функції політичної еліти. Типологія політичних еліт. Квазіеліта, протоеліта та контреліта. Системна та антисистемна опозиція. Місце і роль політичної еліти в структурі національної еліти.

Поняття політичного лідерства та його типологія. Сутнісні ознаки національного лідерства. Політична еліта та політичне лідерство в сучасній Україні.

Змістовий модуль 2. ОСНОВИ ДЕМОКРАТІЇ.

Тема 6. Політичні режими. Особливості сучасної демократії.

Поняття політичного режиму. Критерії типології політичних режимів та їх основні різновиди. Сутнісні риси демократичного режиму, його загрози. Тоталітаризм: об'єктивні та суб'єктивні передумови. Авторитарний режим, його історичні та сучасні моделі. Прояви авторитаризму в політичному житті сучасної України. Вплив олігархічних груп на деформацію політичного режиму.

Історичні моделі та сучасні концепції демократії. Принципи та форми демократії. Вибори як основа політичної демократії. Різновиди виборчих систем. Засади парламентських та місцевих виборів в Україні. Парламентаризм в системі сучасної демократії. Хвилі демократизації в сучасному світі. Умови та шляхи розбудови та зміцнення демократії в Україні.

Тема 7. Основи етнонаціональної та міжнародної політики.

Поняття етносу, нації, національної меншини. Нації етнічні, політичні та змішані. Етнополітика, її суб'єкти, об'єкти та демократичні принципи. Різновиди етнополітики держави та етнонаціональних груп. Конституційні засади та реалії етнонаціональної політики сучасної української держави. Націоналізм, інтернаціоналізм та космополітизм. Демократичний та авторитарний (інтегральний) націоналізм в Україні. Причини прояву сепаратизму в Україні та проблеми консолідації нації.

Зовнішня політика держав та міжнародні відносини. Поняття геополітики, її основні концепції. Міжнародні урядові та неурядові організації. Демократичні засади функціонування ООН, Ради Європи, Європейського Союзу та ОБСЄ. Україна як асоційований член ЄС. Вступ у ЄС та НАТО як стратегічна мета України. Глобальні проблеми сучасності та світовий політичний процес. Україна як суб'єкт міжнародних відносин. Підтримка України світовою спільнотою у її конфронтації з російською федерацією.

Тема 8. Політико-ідеологічні системи та політична культура.

Поняття політичної свідомості, політичної ідеології та політичної психології. Функції політичної свідомості та ідеології. Політичний та ідеологічний плюралізм як важливі принципи функціонування сучасної демократії. Поняття політичного руху. Світові політико-ідеологічні доктрини та рухи.

Лібералізм як політико-ідеологічна доктрина.

Політично-економічні принципи лібералізму. Ліберальна ідеологія в Україні та її представники. Консерватизм як політико-ідеологічна доктрина та суспільно-політичний рух. Сучасний неоконсерватизм. Консервативні політичні партії в Україні. Комуністична та соціал-демократична ідеологія: програмні засади, теорія та практика. Комуністичні та соціал-демократичні партії в Україні.

Поняття політичної культури, її основні концепції. Структура, функції та типологія політичної культури. Поняття патріархальної, підданської та активістської політичної культури. Громадянська культура як основа функціонування та розвитку демократії. Політична культура сучасної України, її амбівалентний характер. Вплив революційних потрясінь в Україні 2004 та 2013–2014 рр. на формування основ активістської політичної культури.

Тема 9 Політичний менеджмент та маркетинг. Політичні технології.

Зміст та співвідношення понять політичне управління, політичне керівництво та політичний менеджмент. Суб'єкти та об'єкти політичного менеджменту, принципи його ефективної реалізації. Види політичного менеджменту. Етапи процесу підготовки та прийняття політичних рішень. Менеджмент виборчої кампанії. Організація управлінської діяльності в системі органів законодавчої та виконавчої влади та органів місцевого самоврядування. Партійний менеджмент. Особливості політичного менеджменту і комунікацій у кризових ситуаціях.

Поняття, функції і види політичного маркетингу. Суб'єкти, об'єкти та предмети політичного маркетингу. Методи та форми дослідження політичного ринку. Особливості державного політичного та партійного маркетингу. Маркетинг виборчого процесу, його основні кроки та функції.

Політичні технології, їх сутність та різновиди. Нормативні політичні технології та девіантні технології. Техніка виробництва подій та створення «інформаційних приводів». Різновиди технік: техніка довіри, відволікання уваги, створення «шумів», розуміння тощо. Засади іміджології. Стратегіми політичного маніпулювання. Політичне маніпулювання, його мішені та об'єкти.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Кількість годин		
	Лекції	Семінарські заняття	Самостійна робота
Змістовий модуль 1. ПОЛІТИЧНА СИСТЕМА СУСПІЛЬСТВА			
Тема 1. Політологія як наука. Поняття політики та політичної діяльності.	2	2	10
Тема 2. Історія світової та вітчизняної політичної думки.	2	2	10
Тема 3. Політична система суспільства, місце і роль у ній держави.	1	1	10
Тема 4. Громадянське суспільства. Політичні партії, громадські об'єднання та рухи	2	2	10
Тема 5. Політичні еліти і лідерство.	2	2	10
Змістовий модуль 2. ОСНОВИ ДЕМОКРАТІЇ			
Тема 6. Політичні режими. Особливості сучасної демократії.	2	2	10
Тема 7. Основи етнонаціональної та міжнародної політики.	2	2	15
Тема 8. Політико-ідеологічні системи та політична культура	2	2	15
Разом	15	15	90

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

з дисципліни «Політологія»

Практичне заняття 1.

Тема. Політологія як наука. Поняття політики та політичної діяльності.

Питання для обговорення:

1. Політика як суспільний феномен та поняття. Структура та функції політики, її різновиди.
2. Мотиви, цілі та засоби політичної діяльності. Політична участь та політичне функціонування.
3. Предмет, категорії, поняття, методи та функції політології.
4. Система політичних наук, її формування в світі та Україні.

Практичне заняття 2.

Тема. Політична система суспільства, місце і роль у ній держави.

Питання для обговорення:

1. Сутність політичної влади, її суб'єкт-об'єктна модель.
2. Поняття, структура та функції політичної системи суспільства.
3. Теоретичні засади взаємодії політичної системи із середовищем.
4. Держава як політичний інститут. Форма державного правління та устрою: теорія та українські реалії.

Практичне заняття 3.

Тема. Громадянське суспільство. Політичні партії, об'єднання громадян та рухи.

Питання для обговорення

1. Поняття громадянського суспільства, його структура та функції.
2. Політична партія як інститут громадянського суспільства
3. Функціональна взаємодія громадянського суспільства і держави.
4. Проблеми розвитку громадянського суспільства в Україні після Революції гідності.

Практичне заняття 4.

Тема. Політична еліта та політичне лідерство в умовах демократії.

Питання для обговорення

1. Ознаки, структура та функції політичної еліти.
2. Політичне лідерство: сутність, функції, типи.
3. Політичні еліти та лідерство в Україні.

Практичне заняття 5.

Тема. Політичні режими. Особливості сучасної демократії.

Питання для обговорення.

1. Поняття, соціальне призначення та критерії типології політичних режимів.

2. Сутнісні риси та умови формування демократичного, авторитарного й тоталітарного режимів.
3. Принципи та моделі демократії, виборчі системи та парламентаризм.
4. Особливості політичного режиму сучасного українського суспільства.

Практичне заняття 6.

Тема. Основи етнонаціональної та міжнародної політики.

Питання для обговорення

1. Поняття етносу, нації та етнополітики.
2. Націоналізм, інтернаціоналізм та космополітизм, їх сучасні прояви.
3. Засади зовнішньої політики та міжнародних відносин в умовах демократії.
4. Зовнішня політика та етнополітика української держави.

Практичне заняття 7.

Тема7. Політико-ідеологічні системи та політична культура.

Питання для обговорення

1. Політична свідомість та ідеологія, їх роль у функціонування політичної сфери суспільного життя.
2. Сучасні політико-ідеологічні системи, їх поширення у світі та Україні.
3. Концепція політичної культури Г. Алмонда, її роль в осмислення особливості політичного життя різних країн.
4. Політична культура старшого покоління та молоді в Україні: спільне та відмінне.

Практичне заняття 8.

Тема. Політичний менеджмент та маркетинг. Політичні технології.

Питання для обговорення:

1. Політичний менеджмент як різновид політичної діяльності.
2. Політичний маркетинг, його роль у дослідження й трансформації політичної сфери суспільного життя.
3. Політичні технології й антитехнології, їх використання у виборчих кампаніях та інших масових заходах.

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми
1.	Становлення політичної науки в Україні. Вебер М. Політика як покликання і професія.
2.	Макіавеллі Н. Володар. Вебер М. Три чисті типи легітимного панування
3.	Грушевський М. Звичайна схема історії й справа раціонального укладу історії Східного Слов'янства. Франко І. Поза межами можливого Українська політична думка після національної революції 1917-1921 рр.
4.	Істон Д. Категорії системного аналізу політики. Проект закону про зміни до Конституції України щодо децентралізації державного устрою.
5	Платон. Держава. Україна як соціальна держава.
7.	Закон України «Про політичні партії в Україні» (2001) Закон України «Про громадські об'єднання» (2012)
8	Арон Р. Демократія і тоталітаризм. Арендт Х. Джерела тоталітаризму.
9.	Даль Р. Про демократію. Хвилі демонстративності в світі.
10	Габермас Ю. Структурні перетворення в сфері відкритості: дослідження категорії «громадянське суспільство». Нові партії та громадські організації, що сформувались в період Революції гідності та їх роль
11	Політичні еліти та політичне лідерство в Україні. Донцов Д. Дух нашої давнини.
12	Громадська думка та її роль у функціонуванні демократії. Соціал-демократія у світі та Україні. Хаєк Ф. Принципи ліберального соціального порядку. Сціборський М. Націократія.
13.	Цимбалістий Б. Політична культура українців. В. Липинський про політичну культуру в праці «Листи до братів-хліборобів».
14.	Міхновський М. Самостійна Україна. Сміт Ен. Національна ідентичність.
15.	Глобальні проблеми сучасності та світовий політичний процес. Бжезінський З. Велика шахівниця.

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Навчальний процес передбачає проведення лекцій і практичних занять, самостійну роботу. Мова викладання – українська.

У процесі викладання дисципліни «Політологія» використовуються такі методи навчання як:

- словесні (пояснення, лекція);
- наочні (ілюстрації, плакати, схеми, карти, мультимедійні файли);
- практичні (самостійна робота на занятті та позааудиторна діяльність, виконання розрахункових завдань);
- методи стимулювання обов'язку та відповідальності у студентів: переконання у значущості навчання, вимоги, вправи з виконання вимог, програмоване опитування;
- методи стимулювання інтересу до навчання: пізнавальні ігри, навчальні дискусії; створення ситуацій емоційно-моральних переживань; створення ситуацій пізнавальної новизни; створення ситуації зацікавленості;
- за ступенем самостійної роботи студентів: методи взаємодії викладача та студента (бесіда, дискусія); методи самостійної роботи студентів (самостійна робота з книгою, письмова робота, самостійна робота під керівництвом викладача);
- за особливостями навчально-пізнавальної діяльності студентів: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий (евристичний), дослідницький;
- за джерелом інформації і сприймання навчальної інформації: словесні (розповідь, бесіда, лекція, пояснення); наочні (ілюстрація, демонстрація).

У навчальному процесі застосовуються: лекції, в тому числі із використанням засобів комп'ютерної техніки; практичні заняття; виконання самостійної роботи; робота в мережі Інтернет.

8. ФОРМИ КОНТРОЛЮ

Рубіжна атестація (№ 1)	Директорська контрольна робота (№ 2)	Середній бал (№ 3)	Екзамен	Разом
20%	25%	15%	40%	100%

9. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка за 100-бальною шкалою / ECTS	Оцінка за національною шкалою	Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти	Рівень компетентності

<p>90-100</p> <p>A</p>	<p>Відмінно</p>	<p>Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких навчальний матеріал відтворюється в повному обсязі. Здобувач освіти активно працює протягом усього курсу і показує при цьому високий рівень володіння теоретичними знаннями і практичними вміннями, відповідь його правильна, обґрунтована, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення навчального матеріалу, здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з конкретною проблеми, проявляє вміння здійснювати зв'язок теоретичних занять з практичними і реалізувати міжпредметні зв'язки. Практичне завдання виконане правильно, як за використанням типового алгоритму, так і за самостійно розробленим алгоритмом.</p>	<p>Високий (творчий) рівень</p>
<p>85-89</p> <p>B</p>	<p>Дуже добре</p>	<p>Оцінюється завдання, що містить відповіді в яких відтворюється значна частина навчального матеріалу. Здобувач освіти виявляє достатній рівень володіння теоретичним матеріалом і практичним вмінням з несуттєвими неточностями, певною мірою може аналізувати матеріал, порівнювати та робити висновки з окремих питань навчального матеріалу.</p>	<p>Достатній рівень</p>
<p>75-84</p> <p>C</p>	<p>Добре</p>	<p>Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких відтворюється незначна частина навчального матеріалу. Здобувач освіти виявляє достатній рівень володіння теоретичним матеріалом і практичним вмінням з певними неточностями та недоліками, достатньо проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал.</p>	

<p>65-74</p> <p>D</p>	<p>Задовільно</p>	<p>Оцінюється завдання, що містить відповіді в яких виявляється середній рівень володіння теоретичними знаннями, розуміння навчального матеріалу, а також практичних вмінь. Здобувач освіти в цілому оволодів суттю питань з даної теми, намагається аналізувати факти та події, робити певні конкретні висновки, недостатньо проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал, виявляє недостатній рівень поінформованості у практичному застосуванні.</p>	<p>Середній рівень</p>
<p>60-64</p> <p>E</p>	<p>Достатньо</p>	<p>Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких відтворюються мінімальні знання і розуміння навчального матеріалу, проте недостатньо вони глибокі та осмислені. Здобувач освіти на заняттях поводить себе пасивно, відповідає лише за викликом викладача, дає неповні відповіді на запитання, частково аналізує навчальний матеріал, проте при цьому робить неконкретні та неточні висновки, виявляє низький рівень поінформованості у практичному застосуванні.</p>	
<p>35-5</p> <p>FX</p>	<p>Незадовільно</p>	<p>Оцінюється завдання, що не виконане або містить відповіді на рівні елементарного відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, фрагментів навчального матеріалу. Здобувач освіти відтворює незначну частину навчального матеріалу, викладає його уривчастими реченнями, безсистемно відсутні висновки, узагальнення. Під час відповіді здобувач освіти допускає суттєві помилки, які не здатен виправити після коригуючих запитань. Рівень володіння теоретичними знаннями і практичним вмінням не задовольняє мінімальні критерії. Обов'язкове складання повторного екзамену, заліку.</p>	<p>Низький рівень</p>

1-34 F	Незадовільно	Оцінюється завдання, що не виконане, у здобувача освіти відсутні елементарні як теоретичні знання, так і практичні вміння. Обов'язкове повторне вивчення навчальної дисципліни.	Незадовільний рівень
-----------	---------------------	---	----------------------

10. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка за 100-бальною шкалою	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	Рівень компетентності
	Екзамен	Залік		
90-100	5 (відмінно)	Зараховано	A	Високий (творчий) рівень
85-89	4 (дуже добре)		B	Достатній рівень
75-84	4 (добре)		C	
65-74	3(задовільно)		D	Середній рівень
60-64	3 (достатньо)		E	
35-59 (незадовільний рівень)	2 (незадовільно з можливістю повторного складання екзамену)	Незараховано (з можливістю повторного складання заліку)	FX	Низький рівень
1-34	2 (незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)	Незараховано (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)	X	Незадовільний рівень

11. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Тексти лекцій.
2. Завдання для практичних завдань.
3. Завдання для самостійної роботи.
4. Тести для перевірки знань студентів.
5. Засоби діагностики знань студентів.
6. Критерії оцінювання знань студентів.
7. Посібники.
8. Презентаційні матеріали.
9. Інтернет-джерела.

12. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Базова:

1. Висоцький О.Ю. Теорія прийняття політичних рішень: конспект лекцій, Дніпро: ДНУ, 2020. 68 с.
2. Використання інтерактивних форм навчального процесу на заняттях з навчальної дисципліни «Політологія: методичні рекомендації для студентів ЗВО України / Т. В. Гончарук-Чолач, О. М. Рудакевич, В. Я. Томахів, М. І. Гурик, Р. Ю. Чигур; за ред. професора О. М. Рудакевича . Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 32 с.
3. Гелей С. Д., Рутар С. М. Політологія: навч. посіб. 8-ме вид. К.: Центр навчальної літератури, 2019, 348с.
4. Дробот Г. А. Світова політика [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://stud.com.ua/29607/politologiya/svitova_politika
5. Історія українських та зарубіжних політичних вчень: навч. посіб. / Т. В. Гончарук-Чолач, В. Я. Томахів. Київ: Видавництво Ліра-К. 2020. 228 с.
6. Кириченко В.М. Політичні системи світу: кредитно-модульний курс. ЦУЛ, 2020. 218 С.
7. Лазарович М. В. Політичний менеджмент: навч. посіб. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 88 с.
8. Міщенко А.Б. М Політологія: Навч. посіб. – Київ : Видавництво Ліра-К, 2021, 102 с.
9. Політологія : навч. посібн. / Т. В. Гончарук-Чолач, О.М.Рудакевич, В. Я. Томахів, М. І. Гурик, Р. Ю. Чигур / За ред. Т. В. Гончарук-Чолач. Тернопіль: Астон, 2019. 219 с.
10. Політологія: навчально-методичний посібник (у схемах і таблицях) / за наук. ред. проф. В. С. Бліхара. Львів: ПП «Арал», 2018. 540 с
11. Політологія: підручник / [М. П. Требін та ін.]; за ред. проф. М. П. Требіна; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. 2-ге вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2018. 460 с.
12. Рудакевич О.М. Політологія. Лекції, семінари, самостійна робота. Вид. п'яте. Тернопіль: Астон, 2018. 304 с.

13. Семінарські заняття та самостійна робота студентів з навчальної дисципліни «Політологія»: методичні рекомендації. / Автор-укладач, професор О. М. Рудакевич. Тернопіль: ТНЕУ, 2020. 20 с.

14. Тетарчук І. Дяків Т. Політологія. Навчальний посібник для підготовки до іспитів. Київ: Центр учбової літератури, 2021, 160 с.

15. Токовенко О. С., Третяк О. А. Історія зарубіжних політичних вчень. Дніпро: Вид-во Дніпропетровського національного у-ту імені Олеса Гончара, 2018. 204с.

16. Томахів В.Я. Політологія. Навчальний посібник. Вид. друге. Тернопіль: ТНЕУ, 2020. 228 с.

17. Шляхтун П. Політологія (теорія та історія політичної науки). К.: Центр учбової літератури, 2021, 472 с.

18. Шергін С.О. Політологія міжнародних відносин : Навч. посіб. К.; ЦУЛ, 2019, 256 С.

19. Шульга М. А. , Зубчик О. А. Політичний менеджмент. Навч. посібн. К.: Академія, 2018. 160 с.

20. Шубін, Сергій Петрович. Політичний маркетинг. Миколаїв: Іліон, 2018. 156 с.

Допоміжна:

21. Бадью А. Похвала політиці./пер. з фр. А.Рєпи. Київ:Ніка-Центр, 2021.224с.

22. Батлер- Боудон Т.50 видатних творів. Політика.Пер. з англ. К.: КМ-Букс, 2022. 544с.

23. Бачевський Д. Чому виграють вибори, або агресивні тексти як найбільш ефективні комунікаційні технології. // Українська правда [Електронний ресурс]– Режим доступу : <http://www.pravda.com.ua/news/2006/4/11/40838.htm>

24. Гантінгтон Семюель. Політичний порядок у мінливих суспільствах./ пер. з англ. Тарас Цимбал. Київ: Наш формат, 2020, 448

25. Дністрянський С. Загальна наука права і політики. Том 1. Львів: УКУ, 2019. 428с.

26. Злам: кризи політичних режимів / Олексій Мустафін. Х. : Віват, 2021. 256 с. : іл. (Серія «Історія та політика»).

27. Зовнішня політика та політика безпеки після оновлення влади: послідовність, зміни, перспективи. Київ : Центр Разумкова; Заповіт, 2019. 46 с.

28. Карпчук Н.П. Міжнародна інформація та суспільні комунікації: навч. посіб. для студ. закл. вищ. освіти. Луцьк, 2018. 514 с.

29. Колодій А. Предметне поле політичної науки в сучасний період. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://political-studies.com/?p=1823>

30. Корсунський С. Зовнішня політика в епоху трансформацій. К.; Vivat, 2020. 256 с

31. Леонтьєв І. Змістовні межі категорії «політичне життя». Наукові записки ІПЕНД ім. І.Ф.Кураса НАН України. 2019. Вип. 3-4. С. 164–180 с.

32. Мойсес Наїм. Занепад влади: Від владних кабінетів до полів битви й церков, а потім і до держави, або чому сьогодні бути при владі означає зовсім інше, ніж колись. К. : BookChef, 2017. 512 с.

33. Настільна книга громадянина/ К. Б. Левченко.,С.С. Чернявський, А.В. Дунебабін А. та ін; Харків: Фоліо, 2021. 736 с.
34. Підлущкий О. Лідери, що змінили світ. Харків: Фоліо, 2022. 314 с.
35. Політика vs право в Україні: на чиему боці верховенство? URL : khrpg.org/index.php?id=1424415694.
36. Право і політика як регулятори суспільних відносин. URL : kul.kiev.ua/imeges/chasop_159.pdf.
37. Фергюсон Ніл. Площі та вежі. Соціальні зв'язки від масонів до фейсбуку / пер. з англ.К.: Наш формат, 2018. 376 с.
38. Фукуяма. Френсіс Витоки політичного порядку. Від прадавніх часів до Французької революції. К: Наш формат, 2018. 576с.
39. Фукуяма. Френсіс Політичний порядок і політичний занепад. Від промислової революції до глобалізації демократії. «Наш Формат», 2019.608с.
40. Хаас Р. Розхитаний світ. Зовнішня політика Америки і криза старого ладу / Пер. з англ. М. Климчука. Київ, Основи, 2019. 376 с.
41. Bernstein J.G., Ophir A., Stoler A.L. (eds.) Political Concepts: A Critical Lexicon. New York: Fordham University Press, 2018. 269 p.
42. Dryzek John S., Honig B., Phillips A. The Oxford Handbook of Political Theory. Oxford University Press, 2019. 1678 p.
43. Lancaster Carol, Walle van de Nicolas. The Oxford Handbook Of The Politics Of Development. Oxford University Press. 2018. 753 p.
44. Mycoff Jason D. Working with Political Science Research Methods SAGE Publications. 2019. 160 p.

Інформаційні ресурси

1.Безкоштовні електронні підручники онлайн «Гуманітарні науки» (<http://www.chitalca.html>).

www.elvisti.com

2.Дзеркало тижня - www.zerkalo-nedeli.com

3.Диалог.UA. - dialogs.org.ua

4.Електронна бібліотека філософського факультету Київського національного університету ім. Т.Шевченка. - <http://www.philsci.univ.kiev.ua/biblio/index.html>

5.Міжнародний центр перспективних досліджень www.icps.kiev.ua

6.Міжнародний центр перспективних досліджень www.icps.kiev.ua

7.Офіційний веб-сайт Верховної Ради України - [http:// portal.rada.gov.ua/](http://portal.rada.gov.ua/)

8.Політична думка - www.politdumka.kiev.ua

9.Політична Україна - www.polit.com.ua

10. Політологія. Учбовий мінімум для складання іспиту (www.lib.mdpu.org.ua/ebook/politologiya/eBook)